

PORTADA

CARLES PUIGDEMONT

«La batalla definitiva de Catalunya es juga al món»

Carles Puigdemont (Amer, 1962) és el primer president català de poble en democràcia moderna. Els seus orígens són selvatans i menestrals, allunyats de les intrigues de la Ciutat Comtal. El seu estil directe, planer i honest ha suposat una sacsejada a la política institucional catalana. A això s'afegeix l'excel·lència en la qual va arribar al càrrec de president de la Generalitat, després de la fallida investidura de Mas la tardor de 2015. Amb una missió clara per dur Catalunya a la independència, Puigdemont és fidel a complir l'encàrrec i abandonar la presidència un cop sigui complet.

*Entrevista de Borja Vilallonga
Fotografies de Jordi Play*

Periodista pioner a les xarxes socials, Puigdemont ha treballat al diari gironí *El Punt* i ha dirigit l'Agència Catalana de Notícies. Militant de Convergència Democràtica de Catalunya ja en la seva joventut, el compromís polític de Puigdemont sempre va expressar un independentisme nítid i inequívoc. Diputat al Parlament de Catalunya (2006-15), Puigdemont va forjar-se en la política local de Girona. Va ser cap de l'oposició del consistori gironí del 2007 al 2011. Amb l'obtenció de l'alcaldia de Girona el 2011, Puigdemont

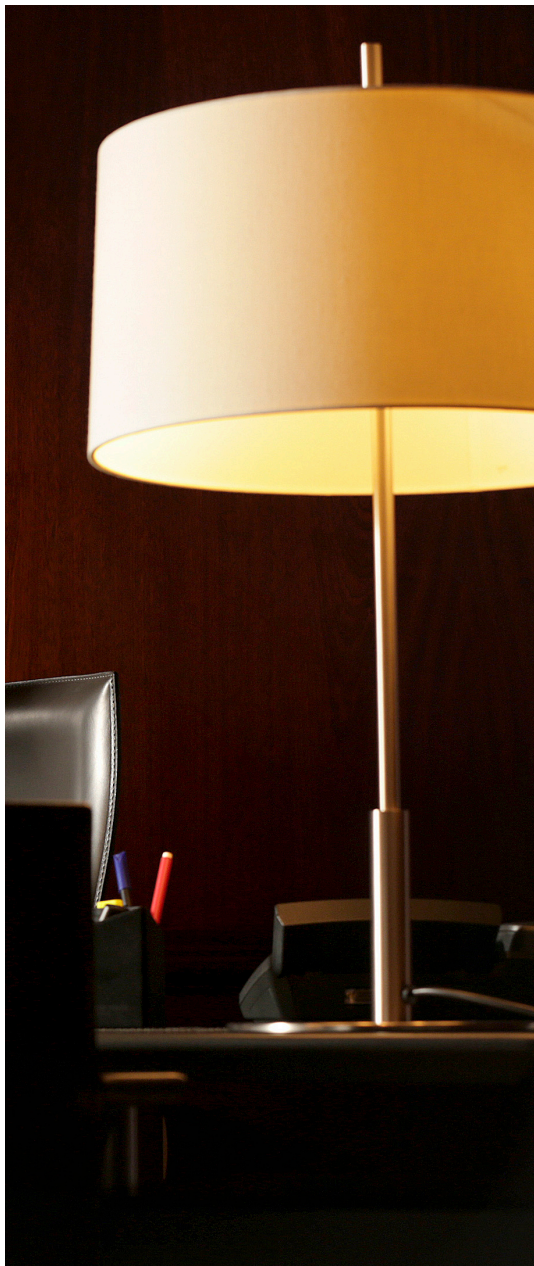
es va convertir en el valor ascendent del municipalisme convergent independentista, fins al punt de presidir l'Associació de Municipis per la Independència.

Enmig de l'escalada del conflicte entre Catalunya i Espanya i en plena preparació del referèndum d'autodeterminació que hauria de celebrar-se abans de setembre de 2017, Puigdemont rep EL TEMPS al seu despatx del Parlament de Catalunya.

—**La seva presidència és una presidència que trenca esquemes. És**

el primer president que no és ni de Barcelona ni de les cent famílies. Què significa ser un president de poble?

—No és només la càrrega, és també la manera com arribo a la presidència. Hi arribo en unes circumstàncies accidentades, imprevistes i a darrera hora. Hi vull afegir tot això també. No provinc ni del moll de l'os de les famílies que se suposa que han tingut el poder tants anys, ni de les aristocràcies diverses que puguin existir —culturals, industrials, etc.—, ni tampoc del cap i casal. Malgrat totes aquestes circumstàncies que dic,

és una coincidència que hem d'aprofitar en un moment en el qual hem de fer un nou país. Cal desdramatitzar els lideratges, no donar res per segur, i entendre que hi ha vida intel·ligent més enllà de Barcelona. Això s'ha de veure en positiu.

De fet, ajuda a recosir el territori. Quan vaig de visita pels pobles de les Terres de l'Ebre o el Pirineu, hi ha la sensació que hi ha un president que parla el mateix llenguatge.

—La seva família representa la nova família catalana moderna. La seva muller és romanesa i de confessió cristiana ortodoxa. Van tenir casament civil i casament ortodox. Això trenca amb els paradigmes dels models familiars dels presidents anteriors?

—La Catalunya majoritària és com jo. No és com el que podien representar les figures excepcionals dels presidents Pujol o Maragall. Formo part de la Catalunya estàndard. És una Catalunya que es comporta com ens comportem molts de nosaltres.

—Això és una nova normalitat?

—És una normalitat feta visible. Sempre hi ha estat. La normalitat té el seu espai en la narrativa pública. Això és positiu.

—Segurament és el primer president que és un periodista-president.

—Però no sóc el primer president que ha fet de periodista. Macià en va fer, Companys també feia articles i havia estat vinculat a diaris.

—Però ara vostè és un president 2.0.

—Sí. Amb carnet de periodista, segurament sí. I amb vocació d'entendre el periodisme en la nova era, sí. Clarament.

—Com ha transformat la presidència en aquest sentit? No comunica com cap dels teus predecessors.

—Cap dels meus predecessors tenia expertesa en comunicació. Eren grans comunicadors: Pujol, Maragall... com a alcalde de Barcelona era imbatible. No és el cas del president Montilla. Tinc la manera de comunicar que ja tenia incorporada. Ja la portava de fàbrica.

—I no l'ha canviada.

—No. Primer, perquè m'ha costat més de cinquanta anys ser com sóc i no canviaré ara per un període determinat. Segon, perquè sóc així. Tercer, crec que en aquests moments, és un dels actius imprescindibles per fer bona política. Hem

de tenir clar quin paper juga la comunicació en la política. Si volem una política transparent, participada, propera al ciutadà, o és comunicativa o no és. No pot ser només una política d'experts.

—Està descrivint un president plenament integrat a les xarxes socials.

—No es poden confondre les xarxes socials amb la política. Aquestes xarxes existien molt abans de la tecnologia. Hem de mirar que la tecnologia permeti fer brillar totes les virtuts de les xarxes socials convencionals.

Un polític que no comuniqui, que no comuniqui bé, no té recorregut en la política d'avui. Això es podia fer en èpoques en què la premsa era a les mans de pocs, on no hi havia grans tecnologies, sense audiovisuals. Es podia prescindir de la comunicació. La bona política i el servei al bé públic —amb professionals— passa obligadament per la comunicació. Altrament, quedarà coix.

—Potser per això vostè no és amic de metàfores ni d'eufemismes. Ho defineix tot molt clarament —i especifica el seu independentisme.

—Tampoc és nou això. Jo he estat sempre independentista. Ja em vaig interrogar a mi mateix en el moment en el qual jo havia de conformar la meua personalitat, les meves idees i les meves creences. Quan em ratifico com a independentista en el que jo, intuïtivament, anava essent, ho visc amb plena normalitat. Sempre m'he expressat com a independentista. El primer interrogant que algú em va plantejar va ser quan em vaig presentar a l'alcaldia de Girona. I vaig respondre exactament igual, tal com havia respost fins aleshores a la pregunta sobre la independència de Catalunya. Jo no vaig canviar. El primer gran clic és no canviar el meu relat. És el que la gent que m'ha conegut tota la vida sap de mi. Perquè aleshores fos sigui candidat —en un moment en el qual la independència no estava en la centralitat de l'espai polític— algú podia pensar que era inconvenient que jo respongués que sí, que vull una Catalunya independent. Això →

«Cal desdramatitzar els lideratges, no donar res per segur, i entendre que hi ha vida intel·ligent més enllà de Barcelona. Això s'ha de veure en positiu. De fet, ajuda a recosir el territori»

«No renego de continuar servint Catalunya des de la política. Jo no puc ni vull ser president quatre anys. La meua vida ha tingut una alteració rellevant»

→ podia ser així en la clàssica Convergència i Unió.

—Com creu que aquesta fidelitat als seus principis afecta el seu Govern?

—Al Govern hi ha gent que ve del món independentista de tota la vida i gent que no en ve. Aquesta també és la normalitat de Catalunya. La normalitat de Catalunya no la conformen només els independentistes, o només els autonomistes com ha semblat durant molts anys. La normalitat semblava que només era autonomista. I els que érem independentistes estàvem invisibilitzats. Ningú es preguntava: “aquest Govern és el Govern de tots els catalans, també dels independentistes?”. El meu Govern és un reflex de la normalitat de Catalunya. Som el resultat de moltes declaracions íntimes d’independència, que s’han produït en aquests darrers deu anys.

—I arribem en el moment de formar aquest Govern, on tot va començar: la fallida investidura de Mas. Com va veure aleshores i com veu ara aquells tres mesos?

—En el moment de la investidura de Mas jo era president de l’Associació de Municipis per la Independència. Jo participava d’algunes reunions i trobades on exploràvem la situació. Érem conscients que en el cas que no hi hagués investidura anàvem a una gran incertesa —en forma de noves eleccions, que eren absolutament inconvenients, injustificables. Era un moment en el qual els polítics podíem espatllar el que la societat havia endreçat. La gent no hauria entès el fracàs de la investidura. Estàvem preocupats. El desenllaç de la investidura del president Mas no és el que jo volia, ni el que esperava.

Vaig saber força abans que la CUP no faria president el president Mas. I em va saber molt de greu. Vaig participar en les darreres reunions. En una, la CUP va fer la proposta de pacte —que posteriorment va servir per fer possible la meua investidura. Les bases es proposen en una reunió, un divendres. Allà les coses

van començar a canviar radicalment. La idea d’una alternativa al president Mas es va gestar en aquella reunió. M’havia arribat algun missatge molt críptic en aquest sentit. El dissabte al matí em van avisar que potser el president Mas voldria parlar amb mi. Em vaig adonar que les coses agafaven aquest tombant.

Jo em sento tranquil quant a l’encàrrec que se’m va fer i la manera com l’he intentat tirar endavant. Crec haver servit lleialment la gent que va confiar en mi —començant pel president Mas i acabant per tot el Parlament que va votar la investidura. He servit l’encàrrec de manera honesta i sense dubtes. No he tingut una agenda paral·lela. Ho he volgut deixar clar amb els meus gestos i les meves paraules. Ningú ha de tenir el dubte que jo sigui a la presidència de la Generalitat per cap altra cosa que no sigui aquella per la qual jo vaig ser escollit. He intentat portar les coses en aquest trànsit de la postautonomia a la preindependència. Vaig dir que ho faria. Crec que ho estem aconseguint. Crec que podem mirar als ulls de la gent i dir que estem fent les coses que vam comprometre’ns a fer. Ens queda el darrer tram on, efectivament, hem d’anar a la resolució de tot aquest procés preparat llargament.

—Si vostè és fidel a l’encàrrec, té una caducitat programada. Què ve després de la seva presidència clau en aquesta construcció de la preindependència que esmentava?

—He dedicat poc temps a aquesta qüestió. Sóc conscient, d’encà que vaig acceptar l’encàrrec del president Mas, que la meua vida havia canviat abruptament, de manera imprevista. Pràcticament cap de les coses que jo començava a pensar que podria fer un cop jo acabés la meua etapa d’alcalde de Girona —que jo voluntàriament havia dit que seria de vuit anys i prou— es podran fer. No és compatible. He de ser conscient que he representat la màxima figura institucional de Catalunya. He de servir aquesta responsabilitat un cop la deixi de tenir. Les meves activitats, les meves opini-

ons... tot haurà de mirar de correspondre al que representa ser ex-president de Catalunya. Però no m’he plantejat aquesta situació. Em distrauria massa del que he de fer ara.

Sóc una persona que he treballat tota la vida. No he gaudiejat mai. Continuaré treballant. He estat una persona sempre polititzada. I continuaré a la política. S’hi pot estar de moltes maneres. No renego de continuar servint Catalunya des de la política. Jo no puc ni vull ser president quatre anys. La meua vida ha tingut una alteració rellevant. No he tingut el temps ni la perspectiva per plantejar bé

el recorregut per després. Tinc clares les condicions amb les quals vaig acceptar el càrrec. No han variat. Al contrari. Ja hi pensaré. No serà un problema públic; és un problema meu. Jo estaré molt satisfet si puc complir el propòsit que em va dur a acceptar el càrrec.

—**Hem de parlar dels espanyols, especialment del *big brother* espanyol del Govern Rajoy. Quina relació hi té, més enllà dels titulars i l'estira-i-arrotonsa públic?**

—La relació personal és correcta. Quan hem parlat per telèfon, hem coincidit en algun acte, o ens hem vist,

sempre hi ha hagut cordialitat i respecte. Crec que, almenys per la meua part, han estat moments presidits per la claredat. Vull creure que el president Rajoy també ha estat clar. Ni l'un ni l'altre ens hem d'enganyar del que anem a fer i del que no.

Dit això, no són les relacions que crec que haurien d'existir entre dos governs. I no és per manca de voluntat del Govern català. En aquest context, en una situació de conflicte polític evident, que el veu tothom —tot el món—, la inexistència del reconeixement del conflicte per part del Govern espanyol posa les coses

en una situació anòmala. El Govern espanyol té el deure de reconèixer un problema que existeix i que és real. No és fantasia. El Govern espanyol té el deure d'arremangar-se i asseure's en una taula a veure què està passant. Aquest conflicte també és la seva responsabilitat. Els catalans ho hem fet —no pas amb comoditat. Hem pres i estem prenent decisions molt difícils. Hem de donar explicacions al Parlament permanentment en un context complex. Però ho hem fet perquè sabem que hi ha una demanda del poble de Catalunya sostinguda en el temps que espera dels seus repre- →

→ sentants polítics una actuació en conseqüència. Davant d'això, de nosaltres, que hem sortit de la zona de confort i de previsibilitat, el Govern espanyol ignora el problema. Pensa que el problema s'arreglarà o diluirà sol. Hauria d'existir un diàleg permanent de tot; no solament del que a una part li interessa. El Govern espanyol no vol parlar de res que tingui a veure amb el desig de Catalunya de ser un Estat independent. O fins i tot amb el malestar de Catalunya dins Espanya. Ni això. Nosaltres volem parlar de tot. També de l'agenda d'incompliments de l'Estat, de la necessitat de canvi en les polítiques envers Catalunya. Però hem de parlar sobretot de la relació Catalunya-Espanya. Això no s'està produint.

—Passem a l'antiga casa gran. Com es veu el futur del nou Partit Demòcrata —amb independència o sense, amb corrupció o sense?

—El Partit Demòcrata ha fet el que cap altre partit no ha fet: una mudança en tota regla, de manera molt honesta, i amb totes les conseqüències. La gent deia que només seria un canvi de nom. Ja no ho diu ningú. Hem canviat la pell i la polpa. Hem fet emergir nous lideratges. Hi ha noves prioritats i nous llenguatges. Hi ha vocació de servir un nou país i una generació de gent que probablement es mou en un espai polític que no és conscient del tot que aquest espai polític l'ocupa millor que el Partit Demòcrata.

La Convergència de l'any 1974, quan es funda a Montserrat, es dirigeix cap a un país que no sap quin serà. No sap si haurà de governar una autonomia, amb quin marge de competències... No ho sap. No ho ha fet mai. Apel·la, però, a una generació, la dels fundadors de Convergència, que devien tenir trenta o trenta-cinc anys en aquell moment. Volen governar de manera diferent, ho volem fer nosaltres. Ho va aconseguir. Som en aquest mateix trànsit. Això ens dona un avantatge sobre altres formacions polítiques que no han fet aquest trànsit —que no l'estan fent. Fer un nou país

demana noves eines polítiques. El Partit Demòcrata és molt més a l'avantguarda del que necessitarà la política catalana del segle XXI que no pas altres formacions polítiques. Això té riscos i debilitats. En som conscients. Però tot just comencem. Ho tenim tot en contra. Hem de fer tots els possibles perquè passem aquest trànsit i arribem a l'estabilitat. Tenim una bona base d'associats. Una part important són nous, que no havien estat en cap partit polític.

—Què en faran del bagatge, la motxilla de Convergència?

—Hi ha un llegat al qual el país no pot renunciar. Convergència va ser responsable de reconstruir aquest país. El franquisme va deixar el país en cendres. Convergència va posar en marxa l'autonomia. Va defensar l'autonomia en situacions molt complicades, davant governs espanyols amb majories absolutes i molta voracitat. Les cessions de competències van costar molt. El país va prosperar en tots els punts de vista. La xarxa de centres educatius, de centres sanitaris, d'infraestructures, de serveis socials, de polítiques ambientals es van posar en marxa per primer cop a l'Estat espanyol a Catalunya. Avui vivim en un moment en el qual hi ha una cortina de fum que tapa aquest llegat a reivindicar pels catalans —sense cap rubor. La confessió del president Pujol, els judicis que afecten de manera directa o indirecta Convergència, per la separació de Convergència i Unió és aquesta cortina. Convergència va pilotar la normalització del país des de baix, des dels ajuntaments. Porta, en gran part, el nom i cognom de Convergència. El Partit Socialista també va fer una gran contribució al municipalisme. No hi podem renunciar —com a país. Hem de poder tenir aquesta mirada honesta. Ara no la podem tenir neutra, rigorosa, independent. És una mirada condicionada pel que ha passat darrerament.

Haurem de fer bé el judici històric a Convergència. El país haurà de decidir com vol que sigui la mirada a aquest llegat.

—Com es veurà el dit *procés*, les diferents etapes del famós full de ruta de 2012 a 2015, en la història? Es podria haver apostat per una estratègia diferent, per exemple, en el 9N?

—Quan hàgim de parlar-ne, amb serenitat i distància, en parlarem. M'entristeix quan la gent qüestiona el 9N. Ens va servir per fer un gran salt endavant. Recordem d'on venim: quines majories polítiques tenia el parlament de la sentència de l'Estatut, o el parlament que va invertir el president Mas el 2010. Venim d'aquí. El 2010 hi havia només catorze diputats independentistes; avui n'hi ha setanta-dos. Hem fet un trànsit en el qual hem hagut de pujar diversos pisos. El més important va ser el 9N.

—És possible que la societat civil ja hagués pujat aquests pisos però que la política institucional no ho hagués fet?

—Quan la societat civil era convocada a les urnes, votava opcions no independentistes —com els tripartits, una fórmula que no era independentista.

—No em refereixo als tripartits, em refereixo a tot el que passa a partir del 2012.

—El parlament del 2012 tampoc tenia una majoria independentista. Els partits netament independentistes no eren majoria al parlament. La majoria era d'una Convergència i Unió amb la consigna del dret a decidir. El dret a decidir no es posicionava ni a favor ni en contra de la independència: només cercava poder decidir sobre aquest fet. Hem estat sempre molt honestos amb això. No hem volgut enganyar ningú. Amb aquells vots obtinguts amb aquelles premisses, no podíem interpretar-los com uns vots favorables a la independència. Això augurava un mal futur. La decisió del president Mas va ser democràtica, lleial i coratjosa i s'ha de valorar bé. No podia plantejar la independència en aquell context.

Es va fer el que s'havia de fer. I es va fer molt bé. El 9N va ser un gran èxit de país. Un èxit colossal. El vaig viure quan era alcalde de Girona. Va ser un dels dies

que vaig veure la gent més feliç, d'orgull nacional. Em va saber molt de greu quan es va intentar aigualir. Era com tirar-nos trets al peu. És possible que no fos el que una part de l'independentisme esperava. Però una part molt important de l'independentisme va sortir al carrer a votar. Va sortir feliç i convençuda que ajudava molta gent a sortir al carrer. Aquestes etapes calen. No podem pujar en ascensor. Hem de pujar per l'escala perquè molts van a peu.

Convergència ha estat sempre això: jo me'n vaig fer militant per ajudar a pujar a peu el gruix de la població cap a la independència. No he cregut mai en el proclamisme de balcó, ni en l'independentisme dels convençuts. Quan era adolescent jo anava al Fossar de les Moreres a manifestar-me i a cridar "Visca Catalunya lliure!" i "Independència!". Me'n vaig cansar al cap de tres o quatre anys. Això no permetia d'eixamplar el nombre d'independentistes: més aviat al contrari. La societat catalana no era independentista. Calia treballar-la. Em vaig preguntar quina era la millor eina per servir a crear les bases que una generació futura estigués en condicions de proclamar la independència amb una majoria social. Mai hauria dit que aquesta generació seria la nostra. Això és molt millor que fer-ho per altres sistemes.

—Vostè has contribuït a construir aquest edifici per la independència que ha de culminar amb les lleis de desconexió.

—Això culmina amb el referèndum. I amb la implementació del seu resultat.

—Com viu vostè la construcció del referèndum com a mecanisme final de la independència? No va començar amb aquest idea a l'inici.

—El referèndum hi era, per a una constitució. Però s'havia de fer després d'unes eleccions constituents, de la proclamació de la declaració d'independència.

—Però un referèndum per ratificar una constitució no és el mateix que un referèndum d'autodeterminació.

—Efectivament. En un moment determinat va semblar que era molt més útil de fer un referèndum per acreditar la voluntat majoritària dels catalans de ser un Estat independent —o no— davant el món. Si abans de les eleccions constituents no havíem preguntat a la gent si volíem ser un Estat independent, ens

instal·làvem de nou en l'equivoc que ja teníem el 27S. Què som? Som el 48% o el 54% a favor de la independència? Això no és clar, és un galimaties. Això ens pot servir a nosaltres, però de cara al món aquest missatge no és útil. La batalla definitiva de Catalunya es juga al món. Davant el món només podem posar un grapat de vots pel sí, i un grapat de vots pel no. I han de veure que hi ha més vots pel sí que pel no. D'això se'n diu referèndum. I ja està.

—En aquesta fórmula, l'únic recurs per arribar al referèndum és la desobediència de la CUP o un argücia legal construïda al Parlament?

—No m'agrada parlar ni d'argücies, ni de desobediències. Hem de tenir actitud

«El Partit Demòcrata ha fet el que cap altre partit no ha fet: una mudança en tota regla»

«Jo em vaig fer militant de Convergència per ajudar a pujar el gruix de la població cap a la independència»

d'Estat. Ara tenim un moment que espero que l'Estat espanyol sabrà aprofitar. És el moment del pacte nacional pel referèndum. És un gran vehicle. No és una pantalla per justificar coses estranyes. Ens permet a tots els actors de trobar un desllorigador per al conflicte polític. Ha de ser un referèndum acordat amb l'Estat. Aquest és el treball que està fent el Govern. Aquest és el marc en el qual es mou el Govern. Hem de veure el recorregut d'aquest pacte nacional. Ja té moltes adhesions. En algun moment farem una proposta formal a l'Estat espanyol.

—I si no hi ha acord?

—Si no s'arriba a cap acord entrarem en una altra etapa. Ja tenim les nostres

previsions fetes. Ara, però, ens interessa focalitzar tots els esforços a preparar el referèndum acordat amb l'Estat. L'Estat ha d'entendre que li convé, ens convé a tots acordar els termes de la celebració del referèndum. Hi treballem de manera transparent, correcta, rigorosa, legal. Ningú ha de témer res. No és intel·ligent de parlar de desobediències ni d'argücies. Nosaltres obeam sempre el Parlament de Catalunya. L'estem obeint. No ens caldrà desobeir el Parlament de Catalunya per fer el referèndum.

—Què passa si els independentistes guanyem? I si perdem?

—Si guanyem, proclamarem la independència, farem un nou Estat i aconseguirem els objectius que ens havíem marcat. Si perdem, haurem de celebrar unes eleccions autonòmiques que decideixin un parlament que gestioni aquest resultat.

—Hi ha una alternativa viable al referèndum, un pla B?

—Nosaltres només treballem en la idea de consultar els ciutadans perquè decideixin si volen ser un Estat independent o no. El pla B hauria de ser que l'Estat espanyol posés un projecte alternatiu sobre la taula. I ens obligués a escoltar-lo. S'hauria de veure. Nosaltres estem disposats a parlar sempre. Però que no ens obliguin a renunciar ni al referèndum ni a la independència. Nosaltres no els obligarem a acceptar-ho. Si volen parlar, que sigui sense límits. Veuríem si d'aquest diàleg en sortiria alguna cosa o no. Si no hi hagués cap resultat, tornariem al nostre camí. Però si sortís una fórmula perquè poguéssim votar, això seria un bon pla B. Això no és a les nostres mans.

—Quan vostè pensa un Estat català, per quin model d'estat advoca?

—Jo sempre he treballat perquè hi hagi un model social assimilable a les millors democràcies europees —especialment les que tenen una visió més oberta del món, un compromís amb els drets humans i un model econòmic més plural, menys dirigista i menys dogmàtic. Això és una societat lliure de tot dogma. Això és una societat centreeuropea, endreçada i connectada al món.

—Si li diguessin que la independència és factible amb un cap d'Estat espanyol a l'estil de la Commonwealth britànica, què respondria?

—El Canadà és segurament un dels països amb major benestar del món i és →

→ cert que té el sobirà del Regne Unit com a cap d'Estat. I Austràlia també, encara que ho vulguin canviar. Nosaltres no ens plantegem aquesta fórmula.

—Hi podria haver una intervenció de la Corona en aquest sentit, com una manera de salvar els mobles?

—És difícil de pensar que una Corona espanyola intervingués en aquesta direcció sense una ordre del Govern espanyol. Això és una fantasia. Si el Govern espanyol ho proposés com una manera d'entendre la relació amb Catalunya, s'hauria d'escoltar. Però, de totes les fórmules que hi ha al nostre laboratori, aquesta no hi és.

—Parlant de laboratori, EL TEMPS entrevistà Albert Botran fa unes setmanes i ell creia que el laboratori d'idees que seria la República Catalana permetria la irrupció del model socialista al debat. Vostè acceptaria una Catalunya socialista?

—Si és el resultat... en unes eleccions democràtiques tots els models hauran de competir. També hi haurà el model que defensa la CUP. És exactament el contrari que jo defenso. Haurem de competir democràticament per saber quin model vol la societat catalana. Ho haurem de guanyar a les urnes.

—En aquesta definició de model, què hem d'heretar d'Espanya?

—Hem de ser clars d'entrada als compromisos internacionals del Regne d'Espanya. Hem de garantir la continuïtat dels tractats internacionals subscrits per l'Estat fins que no tinguem la capacitat d'interlocució directa amb el món. Després haurem de decidir si els ratifiquem o no. Hi ha d'haver una continuïtat quant a l'ordenament internacional. Ningú no pot pretendre que l'Estat català neixi desconnectat dels compromisos internacionals. Nosaltres volem pertànyer a un club que té unes regles del joc. Si volem que se'ns admeti com a membres de ple dret, hem de jugar a aquestes regles dels Estats independents. Hem d'acceptar aquestes regles.

—Hem d'heretar també deutes?

«Els Països Catalans, des d'un punt de vista cultural i lingüístic, existeixen. És absurd negar-ho»

—Si Espanya vol acordar els termes de la nostra independència, naturalment que haurem de parlar de deute. Hem d'estar disposats a correspondre la part del deute que ens toqui. Ja discutirem el percentatge: població, PIB, etc. També estem disposats a parlar de quina manera Catalunya pot continuar contribuint en les relacions regionals d'aquesta part d'Europa. Continuarem tenint molts lligams amb Espanya —de tota mena. Volem ser uns grans veïns. Espanya també és sòcia de Catalunya en aquestes relacions d'igualtat. A banda de les herències culturals, lingüístiques, familiars i socials que hi ha, nosaltres som veïns d'infraestructures, de comerç, d'economia. Amb la independència les relacions entre Catalunya i Espanya poden ser molt millors. De fet és el que va dir el ministre de justícia Alberto Ruiz Gallardón a la primera cimera iberoamericana de seguretat jurídica que es va fer a Girona i en la qual vaig participar com a alcalde. Ruiz Gallardón va fer un discurs que em va agradar. Va dir davant els representants dels països iberoamericans que la independència va enriquir les seves relacions. Això és veritat, no és cap drama. El president Rajoy va dir un elogi semblant en la seva visita recent a Portugal. Ser independent a la Península ibèrica no solament no és un obstacle, sinó que pot menar a grans acords fructífers.

—La pregunta que sobrevola tot el que m'explica és què ha d'aportar una Catalunya independent al món?

—Som una gent que ens estimem tant el nostre país que defensem coses que semblen impossibles. Val la pena d'invertir en un país així. Estimem el nostre patrimoni cultural i de tradicions, el nostre paisatge, la nostra llengua amenaçada per tots costats. Ens defensem quan ens ofenen i reaccionem. Aquest és un país que val la pena venir a viure-hi i invertir-hi.

—Però això no ens fa únics.

—De Ramon Llull a la nostra gastronomia s'expressa tot el nostre geni creatiu únic. Som un país que en la nostra dimensió geogràfica i demogràfica ens volem implicar en el món. No ens tanquem. Catalunya com a Estat pot ser el primer Estat 2.0 del segle XXI. Pot ser el primer Estat modern que no es basi en els conceptes de sobirania del segle XIX o XX. Seríem un Estat sobirà del segle XXI, en una interdependència global i moltes coses compartides. Per exemple, la llengua catalana no és només dels catalans: ho és també de valencians i mallorquins...

—Valencians i mallorquins: quins són els Països Catalans de Puigdemont?

—Jo podria recórrer a aquella frase tan cèlebre de Josep Pla: on jo dic bon dia i em contesten bon dia. Els Països catalans, des d'un punt de vista cultural i lingüístic, existeixen. És absurd negar-ho. No té cap base científica. Els Països Catalans no han de fer por. Podem reclamar una comunitat que parla la mateixa llengua i comparteix una mateixa cultura expressada de maneres diferents.

Dit això, el que els valencians, balears o nord-catalans vulguin ser, ho han de decidir ells. Això no té res a veure amb les relacions excel·lents que podem tenir. Si els valencians no volen canviar la relació que tenen amb Espanya, és totalment legítim. I això no té res a veure amb la relació fraternal i d'amistat que hem de tenir amb els valencians. Passa el mateix amb la Catalunya Nord, que ha decidit ser francesa sempre que li han preguntat. Això no els fa menys catalans i no significa que hàgim de girar-los l'esquena. Si la gent de la Franja se sent còmoda amb Aragó, i se senten aragonesos i espanyols, hem de tenir la mateixa resposta. La gent de l'Alguer fa molt temps que ens diu que són de cultura catalana però que no són catalans: són sards. Hem de respectar aquestes identitats.

Les decisions han de ser escrupoloses perquè volem que ells respectin la nostra decisió. No acceptaré que ens diguin com ens hem de comportar els catalans. Hem de ser molt prudents. Jo sempre he expressat el meu respecte absolut cap a les Illes, cap al País Valencià, cap a tot arreu. Demano el mateix. No sempre ha passat. Penso que és un bon moment per recordar-ho. ●